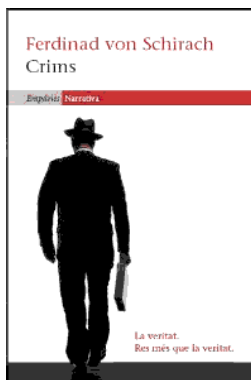


La inversemblant versemblança

“La veritat és estranya; més estranya que la ficció”, escriu Lord Byron al cant 14è de *Don Juan*. Gairebé dos-cents anys després el primer llibre de **Ferdinand von Schirach** sembla venir a confirmar la seva afirmació: les onze narracions que ens ofereix, basades en alguns dels milers de casos reals que ha hagut de defensar com a advocat, se situen al caire de la versemblança —quan no la superen amb escriure.



Els seus contes, d'estil clar, net, directe, quasi asèptic, d'una sobrietat exemplar, ens submergeixen en un Berlín irrealment real, poblat per uns personatges que semblen més sorgits dels universos literaris dels Germans Grimm o de Calders que no pas de l'adotzenada vida urbana actual. Personatges pròxims, quasi familiars, descrits amb una precisa objectivitat, pròpia d'informe pericial, però paradoxalment sorprenents, impensables, amarats d'una inversemblant versemblança. En constitueix una ben escaient metàfora una frase d'*En legítima defensa*: «*Dalger sabia que les històries més absurdes poden ser certes i les fidedignes, falses*» (pàg. 114).

Amb un to impersonal, de fredor notarial —brutal i aspre, sense defugir la truculència quan convé—, inusualment alliberat de judicis morals, imparcial en teoria, però tenyit d'una insòlita calidesa i compassió envers les seves desemparades i brutals criatures, Schirach converteix el realisme màgic sud-americà en una tan crua com difícil d'assimilar crònica del somni —o, més aviat, malson— de la realitat quotidiana.

Aquesta *opera prima* —que obtingué un èxit tan esclatant com insospitat al seu país i assolí el Premi Kleist— beu de les més diverses fonts (faula clàssica, sornegueria decamerionana, auster minimalisme txekhovian, fatalisme kafkià, surrealisme...) per esdevenir tan inclassificable com inconfusible: hereva de tots, però filla de ningú.

Amb un metòdic esperit processal, d'arquitectura literària mil·limètrica, quasi obsessiva, l'autor basteix miniatures en prosa minucioses, delicades peces d'orfebreria d'encaix perfecte. Perfecció prussiana que, ensems amb grans encerts, comporta un perill quasi insalvable: subordinar en excés la llibertat creativa a la norma; la forma, al fons. Sovint la voluntat de perfecció anihila l'element essencial de l'art: l'esperit literari, l'ànima humana.

Això no obstant, quan reïx a superar aquest risc, diluint essència i substància, els resultats són brillants. Així, *L'Espina* ens transporta a un món més psíquic que no pas físic, surreal, on la normalitat és estranyesa, on només és impossible el possible; *Encara rai*, ens brinda una tast de meravella, que ens fa recordar el cèlebre clau a la paret de Txèkhov —substituint per un gos enterrat— on res no és sobrer; i, per acabar, *L'erició*, tament sortit dels llavis de Scherezade, és magistral, antològic: no tan sols podria posar-se com a exemple de com s'ha d'estructurar una narració, sinó que justifica, per ell sol, la lectura del llibre.

En síntesi, *Crims* és una més que aconsellable obra d'un autor conscient que, per a innovar, res millor que mantenir-se fidel als clàssics.

Crims

Ferdinand von Schirach

Traducció: Carme Gala

Empúries i Salamandra

Barcelona, 2011

Preu: 18,00 euros

Pàgines: 180

dijous, 1 de desembre del mmxi

© Xavier Serrahima 2011

www.racodelapaula.cat

Informació sobre els drets

